

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на здравеопазването

Регионална здравна инспекция - Кюстендил

**Годишен анализ на здравно-
демографското състояние и
здравната мрежа в Област
Кюстендил за 2020 г.**

Кюстендил, 2021 г.

Област Кюстендил включва следните здравни райони:

1. **Здравен район Кюстендил** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Кюстендил с административен център гр. Кюстендил.
2. **Здравен район Дупница** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Дупница с административен център гр. Дупница.
3. **Здравен район Бобов дол** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Бобов дол с административен център гр. Бобов дол.
4. **Здравен район Сапарева баня** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Сапарева баня с административен център гр. Сапарева баня.
5. **Здравен район Рила** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Рила с административен център гр. Рила.
6. **Здравен район Кочериново** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Кочериново с административен център гр. Кочериново.
7. **Здравен район Бобошево** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Бобошево с административен център гр. Бобошево.
8. **Здравен район Невестино** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Невестино с административен център с. Невестино.
9. **Здравен район Трекляно** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Трекляно с административен център с. Трекляно.

Кюстендилска област е разположена в югозападна България върху площ от 3 037 км². Релефът на Областта е смесен - равнинен, планински и полупланински, на места – високопланински, с многобройни малки населени места с труден достъп. Особено опасни участъци са Дервена, Трекляно, Конявската планина, Стражата, Черна нива, Коркина, Рилски манастир. През Областта минава автомагистрала Е79 с висок международен трафик и чести пътни инциденти.

В област Кюстендил има девет общини с общо 182 населени места – Кюстендил, Дупница, Бобов дол, Бобошево, Кочериново, Рила, Сапарева баня, Невестино и Трекляно. Комуникациите между отделните общини и населени места са сравнително добри. Пътища са общо 577 км, от тях- първокласни-85 км , второкласни-54 км, третокласни-438 км. Изградена е автомагистрала Струма. На територията на Областта има седем града, 173 села и две селища (Рилски манастир и Паничище).

1. Здравно-демографска характеристика на област Кюстендил

1.1. Численост на населението

Кратък анализ:

В т.ч.:

Общ брой на населението

Тенденции на намаление или увеличение

Население по общини

Структура на населението – градове/села; мъже/жени

Възрастова структура на населението

Население на област Кюстендил към 31.12.2020г. – (за тригодишен период)

Год.	Население общо	мъже	Отн. дял	жени	Отн. дял	Град	Отн. дял	Село	Отн. дял
2018	119 041	57944	48.68	61097	51.32	83230	69.92	35811	30.08
2019	116 915	56922	48.69	59993	51.31	81884	70.04	35031	29.96
2020	116 619	56699	48.62	59920	51.38	80924	69.39	35695	30.61

Население на област Кюстендил към 31.12.2020 г. по общини (брой)

Община	Население
Бобов дол	7158
Бобошево	2577
Дупница	38480
Кочериново	4300
Кюстендил	52269
Невестино	1958
Рила	2470
Сапарева баня	6639
Трекляно	768
Общо за областта	116619

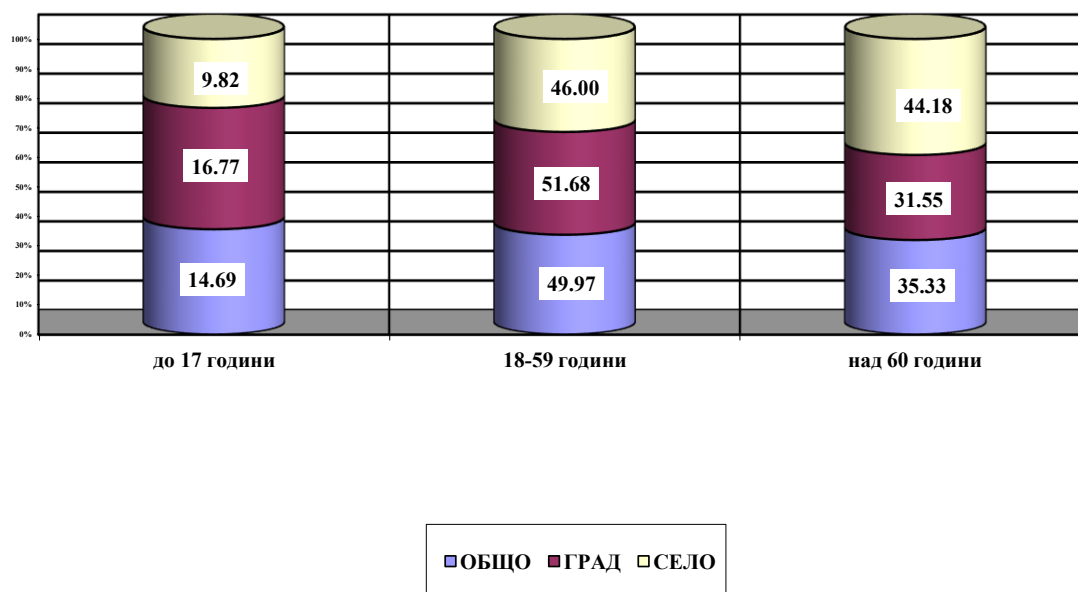
Население на област Кюстендил към 31.12.2020г. по възраст (брой)

Възраст (в навършени години)	Общо	Мъже	Жени	В градовете	В селата
Общо	116619	56699	59920	80924	35695
0	804	417	387	607	197
1 - 4	3423	1728	1695	2709	714
5 - 9	4768	2458	2310	3892	876
10 - 14	5024	2568	2456	3995	1029
15 - 19	4816	2522	2294	3768	1098

20 - 24	3396	1828	1568	2479	917
25 - 29	4342	2348	1994	3119	1223
30 - 34	5942	3215	2727	4248	1694
35 - 39	7003	3815	3188	5119	1884
40 - 44	8365	4488	3877	6042	2323
45 - 49	9049	4675	4374	6508	2541
50 - 54	9340	4780	4560	6541	2799
55 - 59	8959	4440	4519	6161	2798
60 - 64	9081	4330	4751	6234	2847
65 - 69	9094	4073	5021	6055	3039
70 - 74	9116	3829	5287	5594	3522
75 - 79	6461	2432	4029	3646	2815
80 - 84	4279	1569	2710	2341	1938
85 - 89	2497	835	1662	1374	1123
90 - 94	734	221	513	425	309
95 - 99	124	27	97	67	57
100 +	2	1	1	0	2

Възrastова структура на населението в Област Кюстендил към 31.12.2020 г.

Години	Възrastови групи						
	Общо	0-17	% от общия брой	18-59	% от общия брой	60+	% от общия брой
Общо							
2018	119041	17 297	14.53	59 937	50.35	41 807	35.12
2019	116915	17 173	14.69	58 434	49.97	41 308	35.33
2020	116619	16 281	13.96	58 146	49.86	42 192	36.18
В градовете							
2018	83 230	13 829	16.61	43 584	52.37	25 817	31.02
2019	81 884	13 735	16.77	42 317	51.68	25 832	31.55
2020	80 924	13 020	16.09	41 561	51.36	26 343	32.55
В селата							
2018	35 811	3 468	9.68	16 353	45.67	15 990	44.65
2019	35 031	3 438	9.82	16 117	46.00	15 476	44.18
2020	35 695	3 261	9.14	16 585	46.46	15 849	44.40

фиг. 1 Възрастова структура на населението в област Кюстендил (в %)

Изводи:

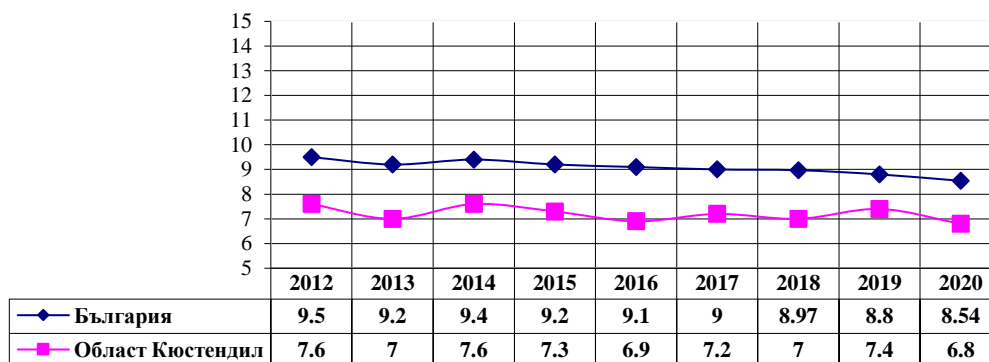
1. Населението на област Кюстендил е 116619 жители.
2. Населението на Областта е намаляло с около 300 души.
3. Тази тенденция за намаляване на населението важи за всички общини в област Кюстендил.
4. Структура на населението- съотношението: градове/села - се е запазило - 69,39% - 30,61%.
- съотношението: мъже/жени се е запазило - 48,62% - 51,38%.
5. Възрастова структура-съотношението се е запазило: 0-17 години-13.96%
18-59 години-49.86%, над 60 години - относителният е 36,18%.

Забележка: Данните за населението се получават от Териториално статистическо бюро на съответната област.

2. Раждаемост

Тенденции, в градовете, в селата
Коефициент на плодовитост, по възрастови групи

фиг. 2 Раждаемост в област Кюстендил и страната (на 1000)

2.1. Раждания и аборти в област Кюстендил

година	Брой		На 1000 жени от 15 до 49 години	
	Раждания	Аборти	Раждания	Аборти
2020	793	314	39.61	15.68
2019	873	310	43.46	15.43
2018	831	330	39.61	15.73

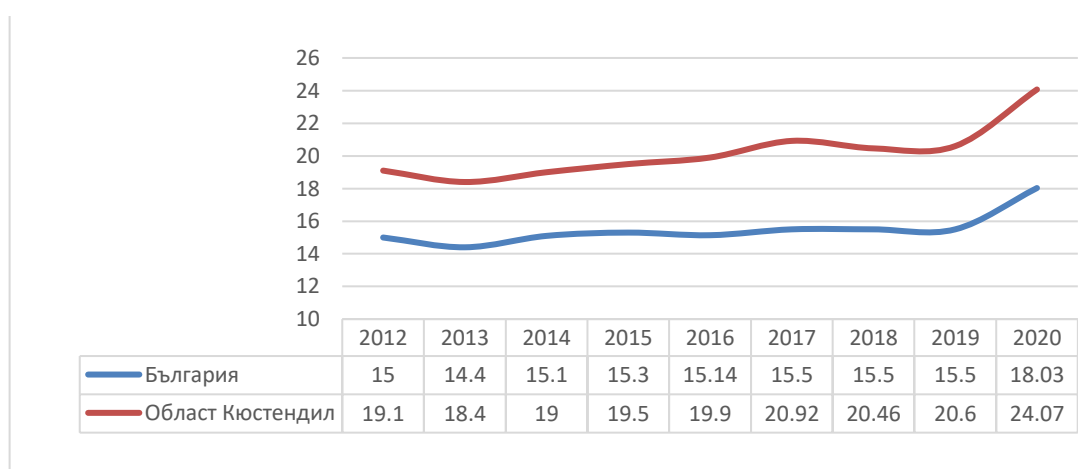
Изводи:

1. Раждаемостта в област Кюстендил е по-ниска от средната за страната, което е трайна тенденция за последните 9 години.

2. Налице е леко намаление - от 7,4 на 1000 за 2019 г. на 6,8 на 1000 за 2020 г.

3. При анализ на броя на ражданията и на абортите се вижда, че на 1000 жени във фертилна възраст се падат 39,61 раждания за последната година, което представлява леко намаление спрямо предишната година. Броят на абортите се е повишил на 15.68 на 1000 жени във фертилна възраст. Средната възраст на майките при раждане през 2020 г. за Областта е 26,6 г.

3. Обща смъртност

фиг. 3 Обща смъртност в област Кюстендил и страната (на 1000)

Структура на общата смъртност по причини – анализ
 Общата смъртност за област Кюстендил е по- висока от тази за цялата страна през целия отчетен 9 годишен период, като за 2019 г. е 24.07 на 1000 срещу 18.03 на 1000 за страната.
 Както и през 2020 г. най-голям относителен дял като причина за смърт заемат болестите от клас IX-Болести на органите на кръвообращението – 52.65%.
 На второ място като причина болестите от клас II- Новообразованията – 13.32%.
 На трето място са болестите от клас XVIII- Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде– 11.72%.

3.1.Обща смъртност по причини

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	2020- област			2019- област		
		брой	на 100000 от населението	Относителен дял (%)	брой	на 100000 от населението	Относителен дял (%)
	ОБЩО I – XXII клас	2807	2406.98	100.00	2436	2083.56	100.00
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	7	6.00	0.25	6	5.13	0.25
II	Новообразования	374	320.70	13.32	384	328.44	15.76
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	10	8.57	0.36	2	1.71	0.08
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	126	108.04	4.49	92	78.69	3.78
V	Психични и поведенчески разстройства	0	0	0	4	3.42	0.16
VI	Болести на нервната система	8	6,86	0.29	21	17.96	0.86
VII	Болести на окото и придатъците му	0	0.00	0.00	0	0	0
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	0	0.00	0.00	0	0	0
IX	Болести на органите на кръвообращението	1478	1267.37	52.65	1314	1123.89	53.94
X	Болести на дихателната система	151	129.48	5.38	96	82.11	3.94
XI	Болести на храносмилателната система	73	62.60	2.60	84	71.85	3.45
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	0	0	0	0	0	0
XIII	Болести на костно-мускулната система	1	0.86	0.04	1	0.86	0.04

	и на съединителната тъкан						
XIV	Болести на пикочо-половата система	38	32.58	1.35	37	31.65	1.52
XV	Бременност, раждане и послеродов период	0	0.00	0.00	0	0	0
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	0	0	0	2	1.71	0.08
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	1	0.86	0.04	0	0	0
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	329	282.12	11.72	339	289.95	13.92
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	46	39.44	1.64	54	46.19	2.22
XXII	Кодове за специални цели-COVID-19	165	141.49	5.88	0	0	0

Забележка: Данните се получават от Териториално статистическо бюро на съответната област.

3.2. Детска смъртност

Анализ:

Структура на детската смъртност по причини

През 2020 г. починалите деца са 5. Преобладаващи причини за детската смъртност са заболявания от: клас X- Болести на дихателната система -2 бр.-40.00%.

Изводи:

Детската смъртност в област Кюстендил е намаляла от 10.73 през 2019 г. на 6.31 на 1000 живородени деца през 2020 г., и е по-висока от средната за страната (5.09- за страната, при 6.31 на 1000- за Областта живородени деца през 2020 г.)

фиг. 5 Детска смъртност в област Кюстендил и страната (на 1000 живородени деца)

Детска смъртност (умрели деца до 1 г. възраст) в област Кюстендил

година	общо		В градовете		В селата	
	брой	На 1000 живородени	брой	На 1000 живородени	брой	На 1000 живородени
2020	3	3.78	3	3.78	0	0
2019	5	5.73	5	5.73	0	0
2018	4	4.81	4	4.81	0	0

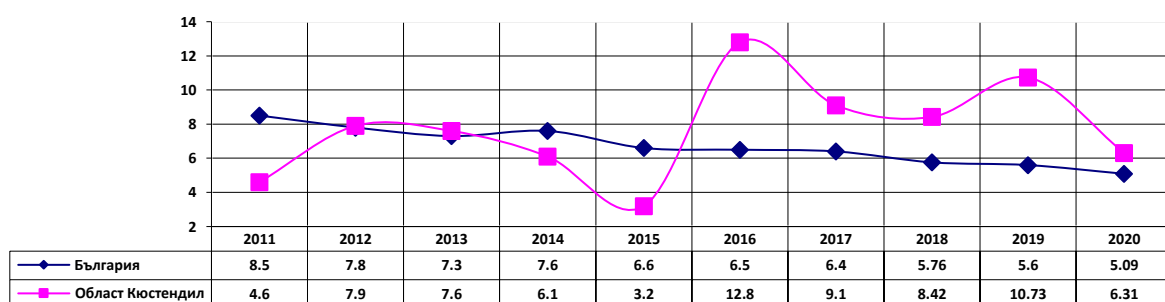
Перинатална, неонатална и постнеонатална детска смъртност в област Кюстендил

Година	Перинатална ДС	Неонатална ДС	Постнеонатална ДС
2020	1	0	0
2019	2	0	1
2018	4	0	0

Забележка: Данните се получават от Териториално статистическо бюро на съответната област.

3.3. Детска смъртност по причини

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	2020 - област			2019- област		
		брой	на 1000 живородени	относителен дял (%)	брой	на 1000 живородени	относителен дял (%)
	ОБЩО I – XXII клас	5	6.31	100	9	10.31	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести						
II	Новообразувания						
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм						
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата						
VI	Болести на нервната система	1	1.26	20			
IX	Болести на органите на кръвообращението				1	1.15	11.11
X	Болести на дихателната система	2	2.52	40	3	3.43	33.34

XI	Болести на храносмилателната система						
XIV	Болести на пикочо-половата система						
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период				2	2.29	22.22
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	1	1.26	20			
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	1	1.26	20	2	2.29	22.22
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини				1	1.15	11.11
XXII	Кодове за специални цели-COVID-19	0	0	0	0	0	0

Забележка: Данните се получават от Териториално статистическо бюро на съответната област.

4. Естествен прираст

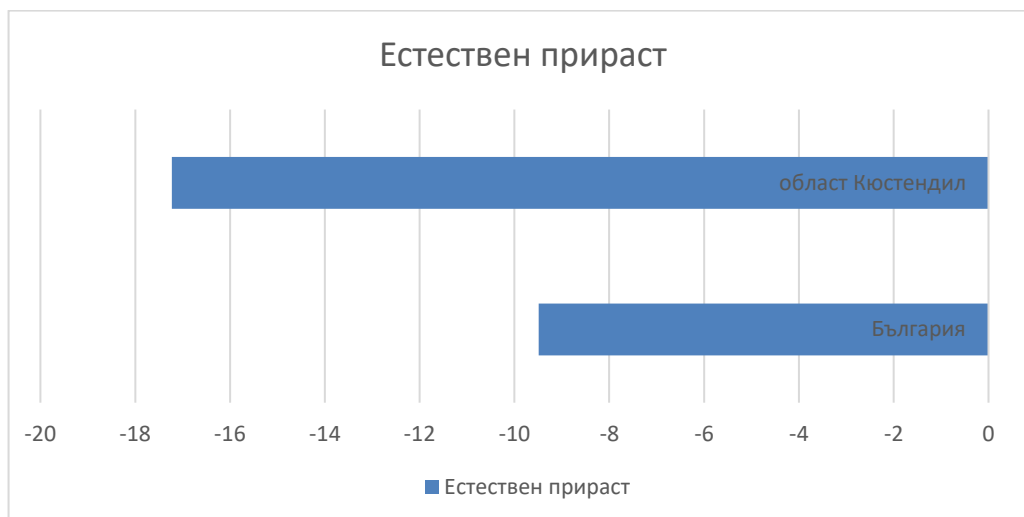
Естествен прираст по общини в област Кюстендил

община	2018		2019		2020	
	брой	На 1000 души	брой	На 1000 души	брой	На 1000 души
Бобов дол	-128	-17.07	-124	-17.08	-165	-23.05
Бобошево	-48	-18.48	-57	-21.95	-81	-31.43
Дупница	-426	-10.81	-379	-9.81	-551	-14.32
Кочериново	-94	-27.49	-108	-25.74	-118	-27.44
Кюстендил	-622	-11.68	-637	-12.14	-810	-15.50
Невестино	-100	-49.55	-77	-26.09	-84	-42.90
Рила	-45	-18.31	-63	-26.35	-51	-20.65
Сапарева баня	-88	-13.21	-82	-12.41	-135	-20.33
Трекляно	-28	-36.94	-36	-44.17	-19	-24.74
Общо	-1605	-13.5	-1563	-13.2	-2014	-17.3

Забележка: Данните се получават от Териториално статистическо бюро на съответната област.

Област Кюстендил	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Раждаемост	7	7,6	7,3	6,9	7,2	7	7.4	6.8
Смъртност	18,4	19	19,5	19,9	20,9	20,4	20.6	24.1

Естествен прираст	-11,4	-11,4	-12,2	-13	-13,5	-13,5	-13,2	-17,3
--------------------------	--------------	--------------	--------------	------------	--------------	--------------	--------------	--------------

5. Заболеваемост и болестност

Анализ на болестността:

Регистрирани заболявания, болестност- според броя на болните по МКБ-10:

-На първо място-от клас от клас IX - Болести на органите на кръвообращението-отн. дял-31.53%;

-На второ място- от клас X - Болести на дихателната система – 12.31%;

-На трето място– от клас IV – Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата – 7.57%;

Заболеваемост:

-На първо място-от клас X - Болести на дихателната система-отн. дял-12.31%

-На второ място- от клас IX – Болести на органите на кръвообращението-12.07%

-На трето място– от клас VII - Болести на окото и придатъците му-9.62%

Тенденции:

По отношение на болестността през 2020 г. болестите на органите на кръвообращението са запазили първото място, както през 2019 г.

По отношение на заболеваемостта- през 2020 г. болестите на дихателната система се задържат на първо място, както и през 2019 г.

При децата до 17 години:

Болестност:

-На първо място- от клас X -Болести на дихателната система

-На второ място- от клас I - Някои инфекциозни и паразитни болести

-На трето място –от клас - VII- Болести на окото и придатъците му

Тези данни не се различават от отчетената болестност при децата за 2019 г. Променен е относителният дял, като най-голям е при клас X -Болести на дихателната система 42.82%;

Заболеваемост през 2019 г:

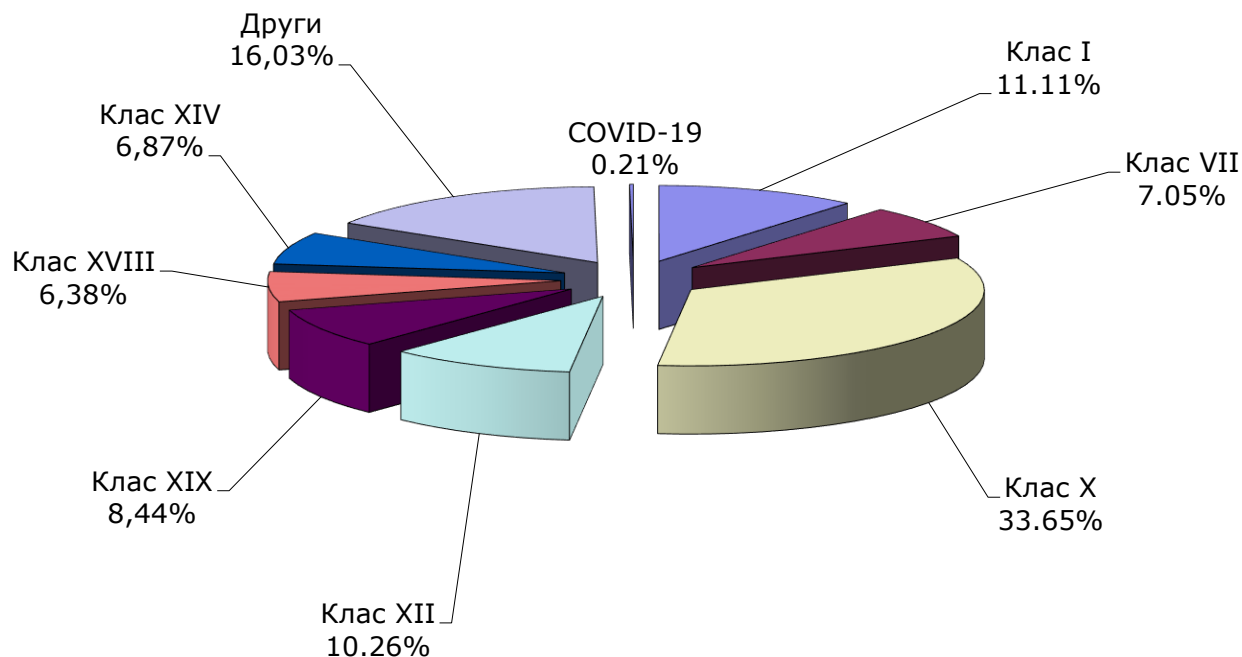
- На първо място- от клас X - Болести на дихателната система – отн. дял-33.65%

-На второ място- от клас I- Някои инфекциозни и паразитни болести – 11.11%

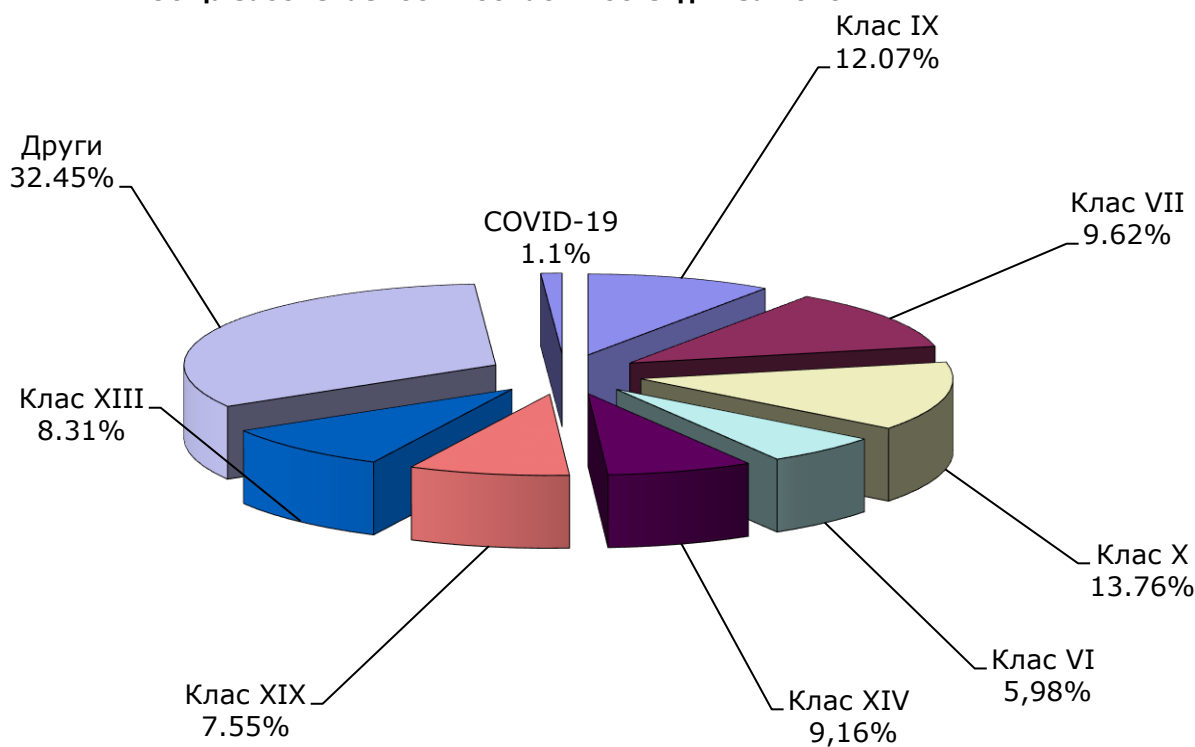
- На трето място - от клас XII- Болести на кожата и подкожната тъкан – 10.26%;

Данните за 2020 г. не се различават от отчетената заболеваемост при децата за 2019 г.

Заболеваемость при деца до 17 години в област Кюстендил за 2020 г.

Обща заболеваемост в област Кюстендил за 2020 г.

фиг. 6 Структура на заболеваемост на населението от област Кюстендил през 2020 г.

5.1. Болестност и заболеваемост в област Кюстендил при деца до 17 год. през 2020 г .

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял

	ОБЩО I – XXII клас	58406	3587.37	100	19691	1209.45	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	12165	747.19	20.83	2187	134.33	11.11
II	Новообразувания	150	9.21	0.26	75	5.22	0.38
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	243	14.93	0.42	85	5.22	0.43
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	442	27.15	0.76	149	9.15	0.76
V	Психични и поведенчески разстройства	901	55.34	1.54	376	23.09	1.91
VI	Болести на нервната система	736	45.21	1.26	183	11.24	0.93
VII	Болести на окото и придатъците му	3413	234.20	5.84	1389	85.31	7.05
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	1262	77.51	2.16	709	43.55	3.60
IX	Болести на органите на кръвообращението	175	10.75	0.30	106	6.51	0.54
X	Болести на дихателната система	25038	1537.87	42.87	6666	409.43	33.65
XI	Болести на храносмилателната система	1243	76.35	2.13	674	41.40	3.42
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	3168	194.58	5.42	2044	125.55	10.26
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	677	41.58	1.16	350	21.50	1.78
XIV	Болести на пикочо-половата система	2631	161.60	4.50	1373	84.33	6.87
XV	Бременност, раждане и послеродов период	126	85.66	0.22	104	70.70	0.53
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	111	139.97	0.19	21	26.48	0.11
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	665	40.85	1.14	241	14.80	1.22
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	2609	160.25	4.46	1257	77.21	6.38
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	2595	159.39	4.44	1661	102.02	8.44
XXII	COVID 19	56	3.44	0.10	41	2.52	0.21

Забележка: Данните се получават след обработка на годишните статистически отчети на ЛЗ за извънболнична помощ в областта.

5.2. Болестност и заболяемост сред населението в област Кюстендил през 2020г.

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО I – XXII клас	472793	4054.17	100	127836	1096.19	100

I	Някои инфекциозни и паразитни болести	20079	172.18	4.25	4748	40.71	3.71
II	Новообразуван ия	8813	75.57	1.86	2478	21.25	1.94
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	1940	16.64	0.41	774	6.64	0.61
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	35774	306.76	7.57	4942	42.38	3.87
V	Психични и поведенчески разстройства	16165	138.61	3.42	3177	24.24	2.49
VI	Болести на нервната система	24060	206.31	5.51	7646	65.56	5.98
VII	Болести на окото и придатъците му	28236	242.12	5.97	12296	105.44	9.62
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	10894	93.42	2.30	5310	45.53	4.15
IX	Болести на органите на кръвообращението	149065	1278.22	31.53	15435	132.35	12.07
X	Болести на дихателната система	58215	499.19	12.31	17586	150.80	13.76
XI	Болести на храносмилателната система	15504	132.95	3.28	8080	69.29	6.32
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	14347	123.02	3.03	7879	67.56	6.16
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	27356	234.58	5.79	10617	91.04	8.31
XIV	Болести на пикочо-половата система	31893	273.48	6.75	11712	100.43	9.16
XV	Бременност, раждане и	1525	76.17	0.32	719	35.91	0.56

	послеродов период						
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	111	139.97	0.02	21	26.48	0.02
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	765	6.56	0.16	251	2.15	0,20
XVII I	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	6589	56.50	1.39	3090	26.50	2,42
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	19331	165.76	4.09	9656	82.80	7,55
XXII	COVID 19	2131	18.27	0.45	1418	12.16	1.1

5.3.Хоспитализирана заболеваемост

Тенденции –броя на хоспитализираните изписани болни е снижен – 20824 бр.през 2020 г. срещу 26192 бр. през 2019 г.

Честота на хоспитализациите – 1786 на 10 000 души от населението.

Структурата на заболеваемост по причини за хоспитализация:

- на първо място - болестите на органите на кръвообръщението – отн.дял-16.98%
- на второ място – болестите на храносмилателната система-14.2%
- на трето място – болестите на дихателната система-14.07%

Анализ:През 2020 г. има промяна в структурата на заболеваемостта по причини за хоспитализация в сравнение с тази през 2019 г. като болестите на храносмилателната система са повече от болестите на дихателната.

Хоспитализирана заболеваемост в Област Кюстендил за 2019г.

	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Изписани болни	На 10 000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО I - XIX клас	26192	2240.26	100.00
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	795	68.00	3.04

II	Новообразувания	632	54.06	2.41
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	328	28.05	1.25
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	272	23.26	1.04
V	Психични и поведенчески разстройства	874	74.76	3.34
VI	Болести на нервната система	1893	161.91	7.23
VII	Болести на окото и придатъците му	128	10.95	0.49
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	0	0	0
IX	Болести на органите на кръвообращението	4674	399.78	17.84
X	Болести на дихателната система	4412	377.37	16.84
XI	Болести на храносмилателната система	3741	319.98	14.28
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	766	65.52	2.92
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	236	20.19	0.90
XIV	Болести на пикочо-половата система	2867	120.23	10.95
XV	Бременност, раждане и послеродов период	1734	863,16	6.62
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	176	2 016.04	0.67
XVI I	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	1	0.09	0.01
XVI II	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	633	54.14	2.42
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	2030	173.63	7.75

Хоспитализирана заболеваемост в Област Кюстендил за 2020г.

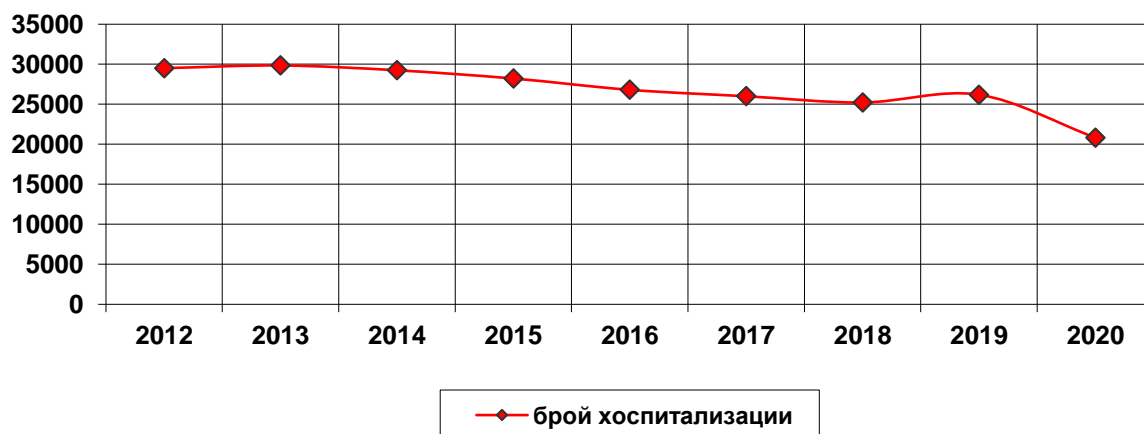
	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Изписани болни	На 10 000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО I - XIX клас	20824	1785.64	100.00
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	289	24.78	1.39
II	Новообразувания	464	39.79	2.23
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	178	15.26	0.85
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	225	19.29	1.08
V	Психични и поведенчески разстройства	711	60.96	3.41
VI	Болести на нервната система	1278	109.59	6.14
VII	Болести на окото и придатъците му	69	5.92	0.33
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	0	0	0
IX	Болести на органите на кръвообращението	3534	303.04	16.98
X	Болести на дихателната система	2930	251.25	14.07

XI	Болести на храносмилателната система	2958	253.73	14.20
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	581	49.82	2.79
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	168	14.41	0.81
XIV	Болести на пикочо-половата система	2084	178.70	10.01
XV	Бременност, раждане и послеродов период	1585	791.63	7.61
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	146	1841.11	0.70
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	3	0267	0.01
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	433	37.13	2.08
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	2126	182.30	10.21
XXII	COVID 19	1062	91.07	5.10

Забележка:

1. Данните се получават след обработка на годишните статистически отчети на лечебните заведения за болнична помощ за 2020 г.
2. Данните за клас XV са изчислени на брой жени във фертилна възраст.
3. Данните за клас XVI са изчислени на брой живородени деца през 2020 г.

Обобщена оценка на заболяемостта и смъртността по причини за умирация през 2020 г.

Тенденцията за основни здравни проблеми и през 2020 г. запазва структурата си както и през 2019 г.:

Задържа се тенденцията с висока честота (53.94%) на заболяванията от клас IX – Болести на органитена кръвообръщението като, причина за леталитет, като от тях основни първопричини за умирация са хипертоничната болест и генерализираната атеросклероза. Втора по честота причина (15.76%) за умирация са заболяванията от клас II Новообразувания- онкологични заболявания, и на трето място клас XVIII - Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде (13.92%)

6.Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания

	2020	2019
--	------	------

	Всичк о	В т.ч. ново откри ти	Всичко	В т.ч. новоткр ити	Всичк о	В т.ч. ново откри ти	Всичко	В т.ч. новоткр ити
	Брой		На 100 000 от населението		Брой		На 100 000 от населението	
Общо	4085	236	3502.86	202.37	4230	298	3618.01	254.89
Устни, устна кухина и фаринкс	81	7	69.46	6.00	92	7	78.69	6.00
в т.ч. : устни	36	0	30.87	0	37	1	31.65	0.86
Храносмилателни органи и перитонеум	563	58	482.77	49.73	613	81	524.31	69.28
в т.ч. : стомах	55	9	47.16	7.72	61	12	52.17	10.26
дебело черво,ректум ректосигмоидна област и анус	437	26	374.72	22.29	463	45	396.01	38.49
Дихателна система	194	29	166.35	24.87	226	38	193.30	32.50
в.т.ч.: трахея, бронхи, бял дроб	135	22	115.76	18.86	167	31	142.84	26.51
Кости,съединителна тъкан, кожа и млечни жлези	1475	42	1264.80	36.01	1469	50	1256.47	42.77
в.т.ч.: меланом и други злокачествени новообразувания на кожата	657	17	563.37	14.58	668	28	571.36	23.95
женска гърда 1)	776	23	1295.06	38.38	773	21	1288.48	35.00
Пикочо-полови органи	1547	83	1326.54	71.17	1295	104	1107.64	88.93
в.т.ч. маточна шийка 1)	317	15	529.04	25.03	317	20	528.39	33.34
тяло на матката 1)	386	13	644.19	21.70	393	17	655.08	28.34
яйчник и други придатъци на матката 1)	129	10	215.29	16.69	122	6	203.36	10.00
простата 2)	314	24	553.80	42.33	315	25	553.29	43.92
пикочен мехур	213	11	182.65	9.43	226	28	193.30	23.95
Други	330	17	282.97	14.58	354	23	302.78	19.67

1) На 100 000 жени

2) На 100 000 мъже

Забележка: данните се получават от съответния диспансер за онкологични заболявания, който обслужва болните от областта

- инфекциозни заболявания, в т.ч. туберкулоза

7.Регистрирани заболявания от активна туберкулоза по форма на заболяването (брой)

Форма на заболяването	2018		2019		2020	
	брой	На 100 000	брой	На 100 000	брой	На 100 000
Общо	102	85.68	100	85.53	56	48.02
в т.ч. новооткрити	41	34.44	24	20.53	4	3.43
Туберкулоза на дих. органи	91	76.44	89	76.12	46	39.44
в т.ч. новооткрити	37	31.08	19	16.25	1	0.86
Туберкулоза на костите и ставите	0	0.00	1	0.86	1	0.86
в т.ч. новооткрити	0	0.00	1	0.86	0	0
Туберкулоза на пикочо-половите органи	0	0.00	2	1.71	3	2.57
в т.ч. новооткрити	0	0.00	2	1.71	1	0.86

Други форми на активна туберкулоза	11	9.24	8	6.84	6	5.14
в т.ч. новооткрити	4	3.36	2	1.71	2	1.71

Забележка: данните се получават от съответния диспансер, който обслужва болните от областта.

- психични заболявания – диспансеризираните болни са както следва:
2018 г. – 2 074 , 2019 г. – 2 195, 2020 г. -2734 (в МБАЛ „Св.Ив.Рилски“ ЕООД гр. Дупница)

8.Рискови фактори, влияещи върху здравето на населението в Област Кюстендил

Рискови фактори, влияещи върху здравето на населението в региона са същите като предходните години:

- демографска структура;
- възраст;
- неправилно хранене;
- ниска здравна култура;
- социални фактори – бедност, безработица;

9.Заклучение

По отношение на регистрираните заболявания от **злокачествени новообразувания**

1. Броят на заболяванията от злокачествени новообразувания е леко понижен 4085 през 2020 г. при 4230 през 2019 г.

2.Най-висока е болестността (1326.54 на 100 000 население) на злокачествените новообразувания на пикочо-половата система, следвана от групата на злокачествените новообразувания женската гърда (1295,06 на 100 000 жени), за които се поддържа тенденцията за трайно завишение спрямо предходните години –2019 г.(1288.48 на 100 000 жени) 2018 г. (1278.30 на 100 000 жени), 2017 г. (1226.83 на 100 000 жени) и 2016 г.(1214,34 на 100 000 жени).

3. Намален е общият брой на новорегистрираните заболявания от злокачествени новообразувания спрямо 2019 г.:236 през 2020 г., 298 през 2019 г., 166 през 2018 г. при 296 през 2017 г.

По отношение на заболяванията **от активна туберкулоза**- общият брой и новооткритите през 2020 г. са по-малко спрямо 2018 г. и 2019 г. / 102, 100, 56 болни/.

По отношение на брой диспансеризирани болни под наблюдение от **психични заболявания** –броят на диспансеризираните болни през 2020 се наблюдава завишение спрямо 2019 г. (от 2195 на 2734).Пациентите под наблюдение са в лечебно заведение за болнична помощ на територията на гр.Дупница.

2. Състояние на системата за медицинска помощ

2.1. Първична извънболнична медицинска помощ

Осигуреност с ОПЛ

съответствие с НЗК - +/-; тенденции, проблеми

-повече практики от броя по здравна карта-осигуреност на населението :
показател – 7,20 ОПЛ на 10000 души – за област Кюстендил

По общини:

Кюстендил- 7,99

Дупница – 8,06

Бобов дол – 2,79

Бобошево – 3,88

Кочериново – 6,98

Невестино – 5,11

Рила – 8,10
 Сапарева баня – 3,01
 Трекляно – 13,02
 - показател – 1388 души, обслужвани от 1 ОПЛ
 427675 броя прегледи от ОПЛ общо, на 1 жител за 2020 г. – 3.67 прегледа.

Видове ЛЗ	2018	2019	2020
ИП ПМП	61	56	54
ИП ПДП	128	122	123
ГП ПМП	11	11	11
ГП ПДП	8	7	7

Забележка: данните се вземат от воденте в РЗИ и ИАМН регистри на ЛЗ за извънболнична помощ

Лечебни заведения за първична медицинска и дентална извънболнична помощ по общини в област Кюстендил през 2020 г.

община	Брой по здравна карта		Брой регистрирани (физ.лица)			
			В инд. практики		В групови практики	
	лекари	дентални	лекари	дентални	лекари	дентални
Община Бобов дол	5	8	1	2	0	0
В т.ч. в градовете	5	5	1	2	0	0
В селата	0	0	0	0	0	0
Община Бобошево	2	3	1	1	0	0
В т.ч. в градовете	2	3	0	1	0	0
В селата	0	0	1	0	0	0
Община Дупница	27	41	22	57	8	2
В т.ч. в градовете	0	0	19	54	8	2
В селата	0	0	3	3	0	0
Община Кюстендил	36	55	22	62	18	7
В т.ч. в градовете	0	0	15	59	18	7
В селата	0	0	6	3	0	0
Община Кочериново	3	5	3	1	0	0
В т.ч. в градовете	0	0	2	0	0	0
В селата	0	0	1	1	0	0
Община Невестино	1	2	1	0	0	0
В т.ч. в градовете	0	0	0	0	0	0
В селата	0	0	1	0	0	0
Община Рила	2	3	2	3	0	0
В т.ч. в градовете	0	0	2	3	0	0
В селата	0	0	0	0	0	0
Община Сапарева баня	5	7	2	3	0	4
В т.ч. в градовете	0	0	2	1	0	4

В селата	0	0	0	2	0	0
Община Трекляно	1	1	1	0	0	0
В т.ч. в градовете	0	0	0	0	0	0
В селата	1	1	1	0	0	0

Забележка: данните се вземат от НЗОК и воденте в РЗИ и ИАМН регистри на ЛЗ за извънболнична помощ.

Квалификация ОПЛ:

-сътс специалност „Обща медицина“(ОМ) – 57

-зачислени за специалност ОМ – 8

-с други специалности -15, в т.ч.11 - със специалност „Вътрешни болести“ и 4 – със специалност „Педиатрия“

Изводи:

За последните години броят на лечебните заведения, оказващи първична извънболнична помощ в област Кюстендил, е почти непроменен.

Запазила се е тенденцията ИППМП и ИППИДП да са неравномерно разположени на територията на Областта, която обхваща и планински райони, което допълнително затруднява медицинското обслужване на населението в населените места в тези райони. Здравно-осигурените лица от незаетите практики са включени в пациентските листи на други ОПЛ.

Броят на лекарите по дентална медицина е намален с 2.

Броят на груповите практики е непроменен.

Има седемнадесет незаети практики :

- Община Бобов дол – центрове на практики – с. Мламолово, с. Бабино и с. Паничарево, с Коркина;
- Община Дупница – центрове на практики – с. Самораново, с. Червен брег; с.Яхиново, с. Баланово, с. Дяково;
- Община Сапарева баня – център на практика - с. Овчарци, с. Сапарево, с. Ресилово;
- Община Кюстендил – центрове с практики – с. Жиленци, с. Копиловци, с. Пиперков чифлик, с. Граница, с. Горна гращица;
- Община Невестино – център с практика с. Рашка Гращица, с. Ваксево;
- Община Кочериново – център с практика с. Мурсалево;

Работещите ОПЛ обслужват общо 116619 пациенти, от тях 23216-неосигурени и 107656-осигурени.

В настоящия момент в област Кюстендил 57 ОПЛ са с придобита специалност „Обща медицина, или за зачислени за придобиване на такава - 8. Броят на лекарите с друга специалност е 18, в т.ч. 14-сътс специалност Вътрешни болести и 4 – със специалност Педиатрия. От ОПЛ със специалност Обща медицина 11 имат и специалност Вътрешни болести, а 7 – специалност Педиатрия.

2.2. Специализирана извънболнична медицинска помощ

Видове ЛЗ	2018	2019	2020
ИПСМП	57	58	57
ИПСДП	1	1	1
ГПСМП	6	6	6
ГПСДП	0	0	0
МЦ	14	15	15
МДЦ	0	0	0
ДКЦ	0	0	0
ДЦ	0	0	0
МДЛ	7	6	6
МТЛ	9	11	11
Хосписи	1	1	1

Забележка: данните се вземат от водения в РЗИ и ИАМН регистър на ЛЗ за извънболнична помощ

Лечебни заведения за специализирана извънболнична помощ по общини

община	ИПСМП	ИПСДП	ГПСМП	ГПСДП	МЦ	МДЦ	ДКЦ	МДЛ	МТЛ	хосписи
Кюстендил	24	0	6	0	7	0	0	3	6	0
Дупница	30	1	0	0	6	0	0	3	5	0
Рила	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сапарева баня	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Бобошево	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Бобов дол	3	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Кочериново	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Невестино	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трекляно	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Регистрираните лечебни заведения за специализирана медицинска помощ са концентрирани в градовете Кюстендил, Дупница, Бобов дол и Сапарева баня.

Изпълнение на здравната карта за област Кюстендил по видове специалности – 2020 г.

(склучили договор с НЗОК)

Специалност	НЗК	Брой специалисти в ИБСМП, склучили договор с НЗОК	Превишение / намаление	%
Акушерство и гинекология	14	9	-5	64.29
Клиничн Алергология	1	1	0	100
Гастроентерология	5	7	+2	140
Кожни и венерически болести	6	5	-1	83.33
Ендокринология и болести на обмяната	5	6	+1	120
Вътрешни болести	6	5	-1	83.33
Инфекциозни болести	0	1	+1	
Кардиология	9	13	+4	144.44
Неврология	15	10	-5	66.67
Нефрология	2	4	+2	200
Ортопедия и травматология	13	8	-5	61.54
Ото-рино-ларингология	8	8	0	100
Офталмология	10	9	-1	90
Медицинска паразитология	0	0	0	0
Детски болести	11	11	0	100
Психиатрия	7	7	0	100
Пневмология и фтизиатрия	5	4	-1	80
Ревматология	0	0	0	0
Урология	5	4	-1	80
Трансфузионна хематология	1	2	+1	200
Хирургия	16	7	-9	43.75
Физиотерапия и рехабилитационна медицина	8	5	-3	62.50
Анестезиология и интензивно лечение	1	0	-1	
Неврохирургия	0	0	0	0

Клинична токсикология	0	0	0	0
Клинична лаборатория	5	5	0	100
Съдова хирургия	0	1	+1	
Клинична микробиология	2	2	0	100
Образна диагностика	8	8	0	100
Обща и клинична патология	1	1	0	100
Общо:	164	143		

Забележка: данните се вземат от съответната РЗОК за сключените договори с ИМП и Областната здравна карта, действаща към момента.

Области	Общо							Посещения по домовете
	Посещения в амбулаторията при специалисти през 2020 г.							
	Всичко	На 1 жител	в това число					
			деца до 17 год.	На 1 дете	профилактични	от тях деца до 17 год.		
Лекари	197348	1.69	31942	1.96	13440	2633	144	
в т.ч.: интернисти	9208	0.08	54	0.003				
гастроентеролози	5740	0.05	30	0.002	1			
ендокринолози	11051	0.09	50	0.003	4552			
кардиолози	27223	0.23	66	0.004				
ревматолози	57	0.0005	1	0.00006				
пневмофтизиатри	3389	0.03	13	0.0008	112		85	
нефролози	2744	0.023	16	0.001				
хематолози	409	0.004	2	0.0001				
алерголози	248	0.005	80	0.005				
педиатри	24613	1.51	23853	1.47	2393	2393		
хирурзи	4295	0.04	288	0.02				
ортопедотравматолози	16675	0.14	1219	0.07			4	
уролози	4383	0.04	95	0.006			3	
неврохирурзи	0	0	0	0	0	0	0	
акушер-гинеколози	14374	0.24	834	0.11	2992	235		
инфекционисти	0	0	0	0	0	0	0	
оториноларинголози	9879	0.08	1578	0.10			2	
офталмолози	21191	0.18	1525	0.09	1748		3	
психиатри	8049	0.07	357	0.02	1642	5	31	
невролози	15381	0.13	175	0.01			13	
дермато-венеролози	8500	0.07	1455	0.09			3	
физиотерапевти	9677	0.08	236	0.01				
други	262	0.002	15	0.0009				

Забележка: Данните се получават след обработка на годишните статистически отчети на НЦОЗА за ЛЗ за извънболнична помощ

Тенденция за 2020 г.

Извършени амбулаторни прегледи общо на деца и възрастни - 197 348.

На първо място- кардиологични 27 223.

На второ място- педиатрични прегледи 24 613.

На трето място – офталмологични 21 191.

2.При децата до 17 години /забележка- по определение и по статистика **деца** са лицата до 18 годишна възраст/ извършени амбулаторни прегледи през 2019 г. 31 942:

На първо място- педиатри – 23 853.

На второ място- УНГ – 1 578.
 На трето място – офталмолози – 1 525.

2.3. Болнична медицинска помощ

Характеристика
 Осигуреност с легла (средногодишен брой), увеличение/намаление на леглата,
 болничен персонал

Лечебни заведения към 31.12.2020 г.

Видове заведения	2018		2019		2020	
	Брой	Легла	Брой	Легла	Брой	Легла
Лечебни заведения за болнична помощ-всичко	5	961	5	1004	5	1004
Публични лечебни заведения	4	786	4	829	4	829
Многопрофилни болници	2	430	2	473	2	473
Многопрофилна болница за активно лечение	2	430	2	473	2	2473
Специализирани болници	2	356	2	356	2	356
Специализирана болница за активно лечение						
Специализирана болница за долекуване и продължително лечение						
Специализирана болница за долекуване, продължително лечение и рехабилитация						
Специализирана болница за рехабилитация	2	356	2	356	2	356
Диспансери						
За пневмофтизиатрични заболявания						
За кожно-венерически заболявания						
За онкологични заболявания						
За психични заболявания						
Психиатрични болници						
Частни лечебни заведения	1	175	1	175	1	175
Многопрофилни болници	1	175	1	175	1	175
Многопрофилна болница за активно лечение	1	175	1	175	1	175
Специализирани болници						
Специализирана болница за активно лечение						
Специализирана болница за долекуване и продължително лечение						
Специализирана болница за долекуване, продължително лечение и рехабилитация						
Специализирана болница за рехабилитация						

Забележка: данните се вземат след обработка на годишните отчети за болнична помощ. На ред 1 се отразява действителния брой легла към 31.12.2020(кол.1, шифър 01 от разделIV, т.1 от статистически формуляр „З“-365 Б.

Легла в лечебните заведения за болнична помощ по видове към 31.12.2020 г.

Видове легла	2020		
	Брой легла към 31.12.2020	Относителен дял	Осигуреност на 10 000
Общо	1004	100.00	86.09
За реанимация и интензивно лечение:	22	2.19	1.89
от тях COVID 19	10	1.00	0.86
За активно лечение в т.ч.:	982	97.81	84.21
Терапевтични	391	38.94	33.53
Вътрешни болести	50	4.98	4.29
Гастроентерологични	23	2.29	1.92
Ендокринологични	2	0.20	0.17
Кардиологични	46	4.58	3.94
Пневмофтизиатрични	43	4.28	3.69
Нефрологични	10	1.00	0.86
Инфекциозни:	40	3.98	3.43
от тях COVID 19	40	3.98	3.43
Неврологични	54	5.38	4.63
Кожновенерически болести	0	0	0
COVID 19 инфекция *	123	12.25	10.55
Педиатрични	53	5.28	32.55
Неонатологични	15	1.49	18916
Педиатрични	38	3.78	23.34
Хирургични	88	8.77	8.38
Ортопедотравматологични	25	2.49	2.57
Урологични	3	0.30	0.26
Хирургични	55	5.48	5.12
Офталмоологични	5	0.50	0.43
Оториноларингологични	0	0	0
Акушерогинекологични	56	5.58	9.34
Гинекологични	34	3.38	5.67
Родилни	10	1.00	4.99
Патологична бременност	12	1.20	5.99
Други	394	39.24	33.70
Психиатрични	38	3.78	3.26
Физиотерапия и рехабилитация	356	35.46	30.53
Продължително лечение	0	0	0
Палеативни грижи	0	0	0

Забележка: данните се вземат след обработка на годишните отчети за болнична помощ. Отражава се действителния брой легла към 31.12. (кол.1 от раздел IV, т.1 от статистически формуляр „З“-365 Б. Следва да има равенство с броя на леглата, отразени в таблицата Лечебни заведения към 31.12.2020 г.

*Легла трансформирани от други видове/ извън инфекциозни /за COVID 19 инфекция

Дейност на стационарите на болничните лечебни заведения

Видове заведения	2019 г.									
	Легла (средн огоди шен брой)	Постъп или болни	Изписа ни болни	Умре ли	Преми нали болни	Проведе -ни леглодн и	Изпо лзва емост на легл ата	Обор от на легла та	Среден престой на 1 лекува н болен	Лета ли- тет (%)

							(дни)			
Общо	1009	39289	38750	583	39646	218053	207,9	42	5,08	1,7
Многопрофилни болници	478	19233	18873	383	19422	101250	215	42	5,2	1,8
МБАЛ-„Д-р Н.Васлиев“	305	11740	11419	318	11847	61733	202	39	5,2	2,7
МБАЛ-„Св.Ив.Рилски“	173	7493	7454	65	7575	39517	228	44	5,2	0,9
Специализирани болници	356	11961	11978	0	12069	83193	232,5	34	6,9	0,0
СБР НК Кюстендил	156	4863	4910	0	4949	34266	220	32	6,9	0,0
СБР „Сапарева баня“	200	7098	7068	0	7120	48927	245	36	6,9	0,0
Публични заведения-общо	834	31194	30851	383	31491	184443	223,8	38	6,05	0,9
Частни лечебни заведения	175	8095	7899	200	8155	33610	192	47	4,1	2,5
МБАЛ-„Св.Ив.Рилски-2003“	175	8095	7899	200	8155	33610	192	47	4,1	2,5

Дейност на стационарите на болничните лечебни заведения

Видове заведения	2020 г.									
	Легла (средногодишен брой)	Постъп или болни	Изписани болни	Умрели	Преминали болни	Проведени леглодни	Използваемост на леглата (дни)	Оборот на леглата	Среден престой на 1 лекуван болен	Леталитет (%)
Общо	1012	39562	28765	808	27107	158881	167.75	71,5	5.07	2.77
Многопрофилни болници	481	14282	13753	494	14448	75864	159.5	30.5	5.30	3.25
МБАЛ-„Д-р Н.Васлиев“	300	8746	8378	369	8856	45863	153	30	5.2	4.2
МБАЛ-„Св.Ив.Рилски“	181	5536	5407	125	5592	30001	166	31	5.4	2.3
Специализирани болници	356	7368	7439	0	4691	50494	139.5	20.5	6.75	0
СБР НК Кюстендил	156	2729	2762	0	2768	18876	121	18	6.8	0
СБР „Сапарева баня“	200	4639	4677	0	4691	31618	158	23	6.7	0
Публични заведения-общо	837	31650	21192	494	19139	126358	149.5	25.5	6.03	1.63
Частни лечебни заведения	175	7912	7573	310	7968	32523	186	46	4.1	3.9
МБАЛ-„Св.Ив.Рилски-2003“	175	7912	7573	310	7968	32523	186	46	4.1	3.9

Забележка: данните се вземат след обработка на годишните отчети за болнична помощ за 2020 г.

Изводи:

1. Броят на лечебните заведения за болнична помощ е без промяна.
2. Броят на леглата за активно лечение е увеличен, с относ. дял е 97.6, и осигуреност – 83.82 на 10000 жители. 2. Запазва се по-високата осигуреност на населението с легла в лечебните заведения за болнична помощ от средната за страната. Броят на леглата в двете СБР е запазен. Средният престой на на едн пациент е по-висок от в сравнение с другите лечебни заведения и леко намален спрямо 2019 г. (от 6.9 на 6.75), на територията на Областта има две СБР.

3. В сравнение с отчетените показатели от 2019 г. публичните здравни заведения (2 МБАЛ) показват намаление на броя на преминалите болни за годината. Средният престой на 1 пациент е леко намален (от 5.35 на 5.2).

4. В частното лечебно заведение за болнична помощ броят на преминалите болни за годината е по-малък, но средният престой на 1 пациент е същия 4.1.

3. Спешна медицинска помощ

Структура и организация на спешната медицинска помощ в област Кюстендил

Брой разкрити филиали на ЦСМП в област Кюстендил - 6 (шест) – гр. Кюстендил, гр. Дупница, гр. Бобов дол, гр. Сапарева бан, гр. Рила, с. Невестино

Показател	брой
Амбулаторни прегледи	11017
Изпълнени повиквания - общо,	17031
от тях – за спешна медицинска помощ	8733
- за неотложна медицинска помощ	7772
- за санитарен транспорт	526
Общ брой обслужени пациенти,	27027
от тях – брой деца 0-17г.	2320
- постъпили в Спешно отделение	7071
Персонал – общ брой,	198
от тях – лекари	35
- фелдшери	50
- медицински сестри	21
- акушерки	4
Транспортни средства	31

Дейност на спешното отделение към МБАЛ „Д-р Н. Василиев“ АД гр. Кюстендил
Амбулаторни прегледи – 20210
Хоспитализации – 6812

Забележка: данните се вземат след обработка на годишните отчети за болнична помощ (ПСО) и отчетите на ЦСМП

4. Осигуреност на регионалната здравна мрежа с човешки ресурси

Осигуреност с медицински специалисти в област Кюстендил

Медицински персонал в лечебните и здравни заведения в Област Кюстендил към 31.12.2020 г.

Година	2020	2019	2018	2017
	брой			
Лекари	410	409	422	446
Лекари по дентална медицина	123	112	111	123
Фармацевти	4	4	3	3
Специалисти по здравни грижи	579	629	645	708
в т.ч. :				
Фелдшери	59	54	56	60
Акушерки	38	43	46	48
Медицински сестри (всички профили)	368	407	423	438
Лаборанти(клинични и рентгенови)	64	66	63	71
Зъботехници	19	19	22	17
Помощник-фармацевти	2	3	3	3
Друг персонал-рехабилитатори	19	20	20	20

Лекари по специалности – общо

Видове специалности	2020		2019		2018	
	брой	На 10000 от население то	брой	на 10000 от население то	брой	на 10000 от население то
Лекари - всичко	269	23.07	234	20.01	230	19,32
в т.ч. интернисти	14	1.37	14	1.2	14	1.18
Гастроентеролози	8	0.69	7	0.6	7	0.59
Ревматолози	0	0	0	0	0	0
Кардиолози	20	1.71	16	1.37	14	1.18
Ендокринолози	7	0.60	6	0.51	5	0.42
Нефролози	5	0.43	4	0.34	4	0.34
Алерголози	0	0	0	0	0	0
Клинична хематология	0	0	0	0	0	0
Хирурзи	17	1.46	17	1.45	16	1.34
Уролози	5	0.43	6	0.51	5	0.42
Ортопедия и травматология	12	1.03	10	0.86	10	0.84
Анестезиология	20	1.71	18	1.54	20	1.68
акушер-гинеколози	23	3.84	18	3.00	19	3.11
Педиатри	25	15.36	18	10.48	21	11,23
офталмолози	13	1.11	8	0.68	9	0.76
оториноларинголози	5	0.43	5	0.43	5	0.42
Невролози	17	1.46	19	1.63	17	1.43
Психиатри	10	0.86	8	0.68	7	0.59
пневмофтизиатри	12	1.03	11	0.94	8	0.67
дерматовенеролози	5	0.43	5	0.43	6	0.5
рентгенолози	10	0.86	9	0.77	9	0.76
физиотерапевти	10	0.86	8	0.68	7	0.59
лабораторни лекари	11	0.94	10	0.86	6	0.5
Други	18	1.54	13	1.11	21	2.6

Забележка: данните се вземат след обработка на годишните отчети за болнична и извънболнична помощ. Посочва се броя на физическите лица на основен трудов договор към 31.12.2020 г.

Анализ и изводи

Налице е достатъчен брой специалисти за населението в област Кюстендил. Областта продължава да се нуждае, както и през 2019 г., от специалисти по клинична токсикология и ревматология, онкология, неврохирургия, инфекциозни болести.

4.6. Финансиране на здравеопазните дейности в Област Кюстендил

Приходи	2020	2019
Приходи от НЗОК	56941171	51 501 017
Приходи от МЗ	10195112	7 424 883
Приходи от Общината	0	0
Приходи от пациентски такси	473030	543 320
Други*	2092656	1 784 611
ОБЩО	69 701 969	61 253 831

В първите три реда се посочват получените средства на структурите, финансирани съответно от МЗ, НЗОК и общините:

- в данните за приходите от РЗОК се включват всички изплатени средства на лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ и средствата, изплатени за лекарства на аптеките
- данните за приходите от МЗ за публичните лечебни заведения за болнична помощ, които попълват таблиците по Методиката за разделно отчитане на разходите, тези данни могат да се вземат от Приложение № 2 – Таблица за приходите на лечебното заведение.
- в приходите от МЗ се включват и тези на ЦСМП.
- данните за пациентските такси се предоставят от лечебните заведения за болнична помощ и от лечебните заведения за извънболнична помощ (ДКЦ, МЦ, ДЦ и др.), които без затруднение могат да подадат тази информация. Проблемно е предоставянето на такива данни от практиките за индивидуална първична и специализирана помощ.
- *тук се посочват средствата на **делегираните от държавата дейности на общините и структури, извършващи медицинска дейност**, необхванати в изброените по-горе (не се включват РЗИ)

Разпределение на средствата за здравеопазване между отделните видове медицинска помощ

Разпределение	2020	2019
Болнична помощ (в т.ч. и диспансери със стационар)	27 594 449	24 554 609
Извънболнична помощ	14 963 173	12 013 024
Спешна помощ	5 389 059	5 045 487
Други : ДМСГД (на територията на обл. Кюстендил няма); делегираните от държавата дейности на общините; лекарствата, платени от РЗОК на аптеките и др.	21 755 288	19 640 711
ОБЩО	69 701 969	61 253 831

Забележка: На ред "ОБЩО" в двете таблици данните трябва да са еднакви.

Анализ

Общите приходи за 2020 г., са увеличени с 8 448 138 лв. спрямо 2019 г.

SWOT анализ на състоянието на системата на здравеопазване в област Кюстендил

Благоприятни възможности	Заплахи
Добра обезпеченост на лечебните заведения с лекари-специалисти	Налице е трайна тенденция за намаляване броя на населението в Областта. Неравномерно разпределение на лечебните заведения на територията на Областта Естественят прираст е отрицателен и в абсолютни стойности е по-висок от средния за страната, т.е. населението намалява с по-бързи темпове, в сравнение със средния показател за страната.
Наличие на достатъчни по брой и вид лечебни заведения	Недостатъкност на лекари-специалист в болничната помощ за сметка на лекарите-специалисти в извънболничната помощ
Добра осигуреност с болнични легла	Раждаемостта е по-ниска от средната за страната. Общата смъртност е по-висока от тази за цялата страна.

Налице са предпоставки за оказване на своевременни, ефективни медицински услуги с добро качество	Текучество и недостиг на медицински специалисти, в т.ч. и на такива по здравни грижи. Недостатъчни дейности по промоция на здравето и профилактика на социално значими заболявания. Профилирана гпжжа за децата и майките.
Планиране осигуреността на лечебните заведения с медицински специалисти в дългосрочен план, съобразно потребностите на населението от определена медицинска помощ	Влошаващият се здравно-демографския статус на населението на Областта и високата средна възраст на медицинския персонал.
Развитие на съществуващите бази за рехабилитация (СБР), предвид природните дадености - минерални извори	По-висока средна възраст на населението и, свързаните с това здравни проблеми – хронифициране на заболяванията, повишаване на заболеваемостта, водещи до състояния на трайна неработоспособност
Разширяване възможностите на населението от малките и отдалечени населени места и неблагоприятните райони до специализирана медицинска помощ	Увеличаващия се брой на уязвими групи с рисково поведение и маргинализацията, свързана с нивото на образование, доходи, етност и др.

Основни недостатъци и проблеми на регионалната система за здравеопазване:

1. Запазващата се тенденция за намаляване на населението на Областта;
2. застаряване на населението и егресивния тип възрастова структура – намаляване относителния дял на децата и лицата в трудоспособна възраст
3. Неравномерно разпределение на лечебните заведения за извънболнична помощ и наличие на населени места, където населението не получава адекватна и навременна медицинска помощ. Наличие на свободни практики.
4. Увеличаващата се заболеваемост, като водещи причини са болестите на дихателната система и болестите на кръвообръщението;
5. Високият брой починали болни, при които причините са хипертония и атеросклероза.
6. Недостиг на медицински кадри;
7. Ниската ръждаемост.
8. Общият недостиг на болнични легла за долекуване и продължително лечение.

Предложения за решаване на проблемите

1. Ранна профилактика на хипертонията и атеросклерозата и усложненията от тях.
2. Програми за скрининг на населението, с оглед навременно откриване на злокачествени новообразувания, за още по-изразено снижаване на заболеваемостта от тях.
3. Увеличаване дела на профилактиката и диспансеризацията по отношение на социалнозначимите заболявания, с цел осигуряване на качествена и своевременна медицинска помощ .

Регионални здравни приоритети

Изпълнени ена дейности по Национални програми и стратегии;
Профилактика в детското и майчиното здравеопазване;
Профилактика на хипертоничната болест
Повишено качество на медицинското обслужване на социално уязвимите малцинства, със специален фокус – ромското население.
Участие в програми за борба с туберкулоза, ХИВ/СПИН и Хепатит В и С
Национална програма за превенция и контрол на туберкулоза в Р. България – 2017 – 2020г.
Общински програми за закрила на детето.
Участие в раздела за здравеопазване при изработване на областна стратегия за развитие на социалните услуги

Участие в Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка.

Участие в Национална програма за подобряване на майчиното и детското здравеопазване

Участие в Национална програма за хронични незаразни болести